

MASSACHUSETTS COVID-19 VACCINE PROGRAM

Talaalka COVID-19: Su'aalaha Badanaa Leys Weydiiyo

La casriyeyay Janaayo 11 2022

[Su'aalaha Badanaa Leys Weydiiyo ee ku saabsan Talaalka COVID-19 | Mass.gov](#)

Tusmada

- [Ka hor inta aan lagu talaalin](#)
- [Inta uu socday ballankaada](#)
- [Kaddib marka lagu talaalo](#)
- [Ammaanka talaalka](#)
- [Macluumaad badan](#)

[Ka hor inta aan lagu talaalin](#)

Waajib miyay igu tahay in aan bixiyo kharashka talaalka?

Maya. Talaalka waxaa lacag la'aan dadka ku siiya dawladda federaalka. Haddii aad qabtid ceymis, ma jiro kharash laguugu soo dallici doono. Hase ahaatee, uma baahnid in aad ceymis qabtid si lagu talaalo. Marna laguma weydiin doono nambarka kaarkaada deynta (credit card number) si aad u qabsatid ballan.

Dadka soo haajiray aan warqadaha haysanin, lacag la'aan miyaa lagu siin doonaa talaalka?

Haa. Talaalka waxaa dhamaan dadka Massachusettsa lagu siiyaa lacag la'aan. Ceymiska caafimaadka (sida Medicare iyo Medicaid) waxay bixin doonaan kharashka ku baxa siinta talaalka. Bukaanka aan haysanin ceymiska caafimaadka, bixiyeyasha daryeelka caafimaadka waxay dawladda federaalka ka codsan karaan in loo soo celiyo kharashka ku baxa talaalka la siiyo muhaajiriinta aan haysan warqadaha sharciga.

Weli ma qaadan karaa talaalka haddii aan haysanin kaarka aqoonisga ID?

Haa. Waxaad qaadan kartaa talaalka xattaa haddii aadan qabin ceymis, shattiga wadaha, ama nambarka Soshal Sekuritiga. Si aad u heshid macluumaad badan, booqo [Sida leysugu diyaariyo ballanka talaalka COVID-19](#).

Qaadashada talaalka, si xun miyuu u saameyaa xaaladda socdaalka qofka?

Maya. Dawladda Federaalka waxay xaqiijisay in aysan daweynta COVID-19 (kana mid ah talaalka) u tixgelin doonin sida qeyb ka tirsan ogaanta haddii kharasha lagu "dallaco dadweynaha" ama bacdamaa ay la xariirto xaalad fa'iido ugu jirto dadweynaha xagga dadka qaar ee raadiya dheereynta joogitaanka ama baddaalaadda xaaladda, xattaa haddii kharashka talaalka ay bixiso Medicaid ama laga bixiyo maaliyadda kale ee federaalka.

Diiwaanka talaalka bukaanka, ma laga badbaadiyaa in la kashifo?

Waaxda Caafimaadka Dadweynaha (Department of Public Health) waxay hayn doontaa diiwaanka elataroonigga bukaan kasta oo ku sugan Massachusetts ee qaata talaalka COVID-19. Xogta talaalka waa qarsoodi sida diiwaanka caafimaadka bukaanka uu haayo takhtarkiisa ama takhtarkeeda.

Ma loo baahan yahay in leyga baaro COVID-19 ka hor inta aan ley talaalin?

Maya, baaritaanka COVID-19 looma baahna ka hor inta aan la talaalin qofka.

Ma loo baahan yahay in la talaalo qofka qaba COVID-19?

Maya. Dadka la ogsoon yahay in ay qabaan COVID-19 waa in ay sugaan in la talaalo ilaa ay ka dhamaato muddada go'doomintooda, badanaa 10 maalin kaddib marka calaamadaha ka dhamaadaan ama, haddii aysan qabin calaamado, 10 maalin kaddib marka baaritaankooda soo saaray bositiifo.

Ma loo baahan yahay in la talaalo dadka horay u qaaday COVID-19?

Haa, waa in la talaalo dadka uu horay ugu dhacay COVID-19. Aqoonyaanada weli ma oga ilaa inta ay kuu socon doonto badbaadinta in aadan xanuunsanin mar kale kaddib marka aad ka bogsatid COVID-19. Caddaynta way soo baxaysaa dadka inay helaan ilaalin wanaagsan marka si buuxda loo tallaalo marka la badbar dhigo in la qabay COVID-19..Xataa haddii aad horay uga badbaaday COVID-19, waxaa suurto ah - inkastoo ay yar tahay - in aad qaadid cudurka firuska dhalliya COVID-19 mar kale.

Dadka ku nool gobol kale ama qeyb waqtiga daggan waddan kale (tusaale, ardayda, hawlgabka, dadka haysta labada dhallasho), ma la siin karaa talaalka Massachusetts?

Haa. Brograamka Talaalka Massachusetts COVID-19 waxaa loogu talagalay dadka daggan, ka shaqeeyo ama wax ku barta Barwaaqo Sooranka (Commonwealth). Waxaad kaloo qiyaas labaad ka qaadan kartaa Massachusetta haddii aad qiyaasta kowaad ka soo qaadatay gobol kale. Fadlan hubso in aad haysatid kaarka talaalka lagu siiyay adiga waqtiga aad qaadatay qiyaasta kowaad.

Maxay yahiin fa'iidada laga helo talaalka COVID-19?

Talaalka COVID-19 wuxuu kaa ilaaliyaa in aad ku xanuunsatid COVID-19. Waxaa la ogaaday in dhamaan talaalka COVID-19 ee laga helo Mareykanka yahiin kuwo aad si wanaagsan u shaqeeyo. Aqoonyaanada waxay sii wadaan daraasaad badan oo ku saabsan haddii taladaada ay dadka ka ilaaliyaan in ay faafiyaan COVID-19. Qaadashada maaskarada iyo kala fogaanta bulshada waxay yareyaan fursadda in aad qaadid firuska ama in aad ku faafisid dadka kale, hase ahaatee talaabadahaan kuma filna. Isu keenidda qaadashada talaalka iyo raacidda talooyinka CDC [si aad u badbaadisid naftaada iyo dadka kale](#) waxaa laga heli doonaa badbaadada ugu fiican ee looga hortago COVID-19.

Talaalka ma ka hortagi doonaan nooca COVID-19?

Waa caadi in firusyada isbaddalaan inta ay sii faafaan, iyo in noocyo cusub soo baxaan. CDC waxay la socotaa isbaddalada firuska waddanka Mareykanka, kana mid ah isbaddalada nooca

Delta. Caalimiinta waxay ka shaqeyaan in ay in badan ka bartaan sida fudud uu nooc kasta u faafo, haddii ay sababi karaan cudur aad u darran, iyo haddii talaalka aan horay u haysano uu dadka ka badabaadin doono qaar ka mid ah noocyada COVID-19. Ilaa iminka, darasaadka waxay muujiyaan in talaalka uu dada ka badbaadiyo noocyada la ogsoon yahay. Xattaa marka qofka la talaalay uu qaado cudurka COVID-19, waxay aad uga badbaadi doonaan cudurka darran iyo dhimashada. In badan ka ogow [Ku Saabsan Noocyada Firuska Sababta u ah COVID-19](#) | CDC.

Talaalka Johnson & Johnson COVID-19 ma bixiyaa badbaado la mid ah talaalada Pfizer iyo Moderna?

Dhamaan saddaxda talaalada FDA ogolaatay ama ansixisay ee COVID-19 waa ammaan iyo waxay si wanaagsan wax uga qabtaan cudurka darran, seexinta isbitaalka, iyo dhimashada. Talaalka Janssen (Johnson & Johnson) waxaa la muujiyay in u wax ka taro qaar ka mid ah noocyada COVID-19, cilmi baarista waxaa lagu samayay waddamada ay ka jiraan noocyadaan sida Koofurta Afrika iyo Brasiil. Fa'iidada dheeraadka waxay tahay in talaalka Janssen (Johnson & Johnson) u baahan yahay hal cirbad keliya - sidaas darteed haddii lagu siiyo, waa "hal iyo dhamaad" mana u baahnid in aad qabsatid ballan labaad.

Maxay tahay Ruqsadda Isticmaalka Degdegga (Emergency Use Authorization)?

Pfizer, Moderna, iyo Janssen (Johnson & Johnson) – waxaa la siiyay Ogolaashada Isticmaalka Degdegga (Emergency Use Authorization) (EUA) ee laga soo qaaday Raashinka iyo Maamulka Daawada Federaalka (Federal Food and Drug Administration). Pfizer has also been approved for people ages 16 and older. In badan ka ogow waxa tani loola jeedo - iyo macluumaad kale oo ku saabsan talaalka – gudaha the FDA warqadahooda xaqiiqada ee la siiyo qateyaasha iyo bixiyeyaasha daryeelka. Warqadahaan xaqiiqada waxaa laga heli karaa: [Comirnaty/Pfizer](#), [Moderna](#), iyo [Johnson & Johnson \(Janssen\)](#).

Maxay la macno tahay in tallaalka Pfizer COVID-19 ay haysato oggolaanshaha FDA?

Taariikhda 8/23/21, Maamulka Cuntadda iyo Dawada Maraykanka (FDA) waxay ansixiyeen tallaalkii u horeeyay ee COVID-19. Tallaalka waxaa loo yaqaanay sida Pfizer tallaalka COVID-19 oo hadda waxaa loo suuq gayn doonaa sida Comirnaty (koe-mir'-na-tee), wixii ah ka hortagga dadka COVID-19 ee dadka da'aha 16 sano jirka ama ka wayn. Comirnaty waa tallaalka la mid ah Pfizer. Tallaalka Pfizer sidoo kale waxaa loo heli karaa oggolaanshaha isticmaalka degdegga ah (EUA) dadka da'aha 5 ilaa 15.

Marka la barbar dhigo EUA, oggolaanshaha tallaalka FDA waxa uu u baahanyahay xataa xog badan oo badbaadada ah, warshadaynta, iyo waxtarka muddooyin wakhti badan oo waxaa ku jira xogta adduunka dhabta ah. Oggolaanshaha buuxa ee FDA macnaheedu waxa weeye in tallaalka Comirnaty uu hadda haysto heerka oggolaanshaha la midka ah sida tallaalkada kale caadi ahaan lagu isticmaalo Maraykanka sida kuwa cagaarshowga, jadeecada, hablo baasta, iyo booliyada (dabaysha). Tallaalka Pfizer ee COVID-19 waxa uu ahaa tallaalkii u horeeyay ee hela oggolaanshaha degdegga ah, taasi waa sababta tahay xogta u horaysa e eku filan in la helo oggolaanshe buuxa. Macnaheedu maaha shay kasta oo ku saabsan badbaadada iyo waxtarka tallaalka Moderna ama Johnson & Johnson.

Inta uu socday ballankaada

Maxaan filan karaa marka aan imaado ballanka in leyga talaalo COVID-19?

Fadlan booqo [Qaado Talaalka COVID-19 \(Getting COVID-19 Vaccine\) | CDC](#) si aad u ogaatid talooyinka ku saabsan waxa aad filan kartid marka lagu talaalo, macluumaadka uu ku siin doono bixiyahaada, iyo ilaha aad isticmaali kartid si aad ula socotid caafimaadkaada kaddib marka lagu talaalo.

Ma u baahanahay in aan qaato maaskaro marka aan qaato talaalka COVID-19?

Haa, waa in aad qaadatid maaskaro oo daboola sankaaada iyo afkaada inta uu socdo ballankaada.

Ilaa intee ayaan sugi doonaa inta u dhexeyso qiyaasta kowaad iyo qiyaasta labaad talaalka COVID-19 ee Pfizer iyo Moderna?

Cirbadda labaad waxaa lagu tallinaa muddo 21 maalin xagga Pfizer iyo 28 maalin xagga Moderna, balse waqti kasta ilaa 6 todobaad Si kastaba ha ahaatee, haddii aad qaadato talaalka labaad wakhti kasta ka dib taariikhda lagu taliyay, weli waxaa lagaaga fekeraa in si buuxda lagu tallaalay. Waa in aadan qaadanin qiyaasta labaad 21 maalin ka hor xagga Pfizer ama 28 maalin ka hor xagga Moderna. Talaalka Janssen (Johnson & Johnson) waa hal qiyaas keliya.

Ilaa intee ayay waxtar leedahay halka qiyaas ee talaalka Pfizer ama Moderna COVID-19 marka la barbar dhigo labada qiyaas?

Talaalada Pfizer iyo Moderna COVID-19 looma darsin in loo isticmaalo sida hal qiyaas. Dadka waa in la siiyo labada qiyaas talaalka si loo talaalo si buuxdo.

Ma ley kormeeri doonaa kaddib marka ley talaalo?

Dadka qaba xasaasiyadda (anaphylaxis) (xasaasiyadda darran) oo ka qaada sabab kasta ha noqoto waxaa la kormeeri doonaa muddo 30 daqiiqo. Dhamaan inta kale waxaa la kormeeraa 15 daqiiqo.

Ma heli doonaa wax aan ku muujiyo caddeynta talaalka?

Waxaa lagu siin doonaa kaarka talaalka ama daabacaad kuu sheegto talaalka COVID-19 aad qaadatay, taariikhda aad qaadatay, iyo meesha aad ka qaadatay. Fadlan hubso in aad haysatid kaarkaan si aad u qaadatid qiyaasta labaad. Waxaad sawir ka qaadi kartaa kaarkaada sida koobi digital oo dheeraad ah.

Waxaa lagu siin doonaa warqad ama nooca elataroonigga warqadda xaqiiqada oo in badan kaaga sheegto talaalka COVID-19 ee lagu siiyo. Talaal kasta oo la soo ogolaado COVID-19 waxaa la socdo warqad u gaar ah oo laga helo macluumaad adiga kugu kaalmeeyo in aad fahamtid halista iyo manaafacaadka qaadashada talaalka noocaas. Warqadaha xaqiiqada waxaa laga heli karaa [Comirnaty/Pfizer](#), [Moderna](#), iyo [Johnson & Johnson \(Janssen\)](#).

Warqada Xaqiiqada Talaalka EUA COVID-19 ee Pfizer-BioNTech (Pfizer-BioNTech COVID-19 Vaccine EUA Fact Sheet) ee loogu talagalay Qaateyaasha iyo Bixiyeyaasha Daryeelka (fda.gov), Warqadda Xaqiiqada Talaalka COVID-19 Moderna (Moderna COVID-19 Vaccine EUA Fact Sheet

ee loogu talagalay Qaateyaasha iyo Bixiyeyaasha Daryeelka (fda.gov), iyo Warqadda Xaqiiqada EUA Talaalka COVID-19 Janssen (Janssen COVID-19 Vaccine EUA Fact Sheet) ee loogu talagalay Qaateyaasha iyo Bixiyeyaasha Daryeelka (fda.gov)

Maxaan sameyaa haddii aan lumiyo Kaarkeyga Diiwaanka Talaalka COVID-19? (La cusboonaysiiyay 1/11/22)

Waxaa kuu furan dhowr fursado:

1. La xariir bixiyahaada daryeelka caafimaadka ama goobta laguugu talaalay? Waxay daabici karaan koobi kale oo ah diiwaankaada.
2. Ka hel koobiga dhijitaalka ah ee diiwaankaaga tallaalka dhexda [MyVaxRecords.Mass.Gov](https://myvaxrecords.mass.gov).
3. Diiwaankaada waxaa kaloo la gelin doonaa [v-safe](#), haddii aad isku qortay brograamka.
4. Waxaad buuxin doontaa [Foomka Codsiga Diiwaanka Talaalka \(Immunization Record Request Form\)](#) ee toos u abaara Waaxda Caafimaadka Dadweynaha (Department of Public Health) ee gobolka. Haddii aad isticmaashid foomkaan, waxaad heli doontaa taariikh dhamaystiran oo ku saabsan dhamaan talaalka aad qaadatay, ma aha talaalka COVID-19 keliya, iyo waxay qaadan kartaa ilaa 6 todobaad si aad u heshid diiwaankaada.
 - a. Fadlan ogow in foomkan ay tahay in nootaayo lagu qoro ka hor inta aan la gudbin ama boostadalagu [soo](#) dirin koobiga adag. Waxaad heli doontaa diiwaanka warqadda tallaalka kasta oo aadheshay oo looga warbixiyay MIIS. Ma heli doontid kaadhka tallaalka COVID-19.

Haddii lagugu tallaalay goob tallaalka dad badan ah, arag [tilmaamaha diiwaanka tallaalka](#).

Kaddib marka lagu talaalo

Maxaa loo baahan yahay in aan sameeyo haddii aan la kulmo calaamadaha kaddib marka aan qaato talaalka COVID-19?

Dadka qaar waxay la kulmaan waxyeelo kaddib marka la talaalo (sida daal, madax xanuun, iyo xanuun ku yimaada meesha laga durray), waa calaamado caadi oo muujiya in jirkaada uu ku hawlan yahay dhismaha badbaadinta. Waxyeeladaan waxay saameyn karaan awoodda aad u leedahay in aad wadatid hawl maalmeedkaada, balse waa iska tagi doonaan muddo dhowr maalin gudahooda. Haddii aad isku aragtid calaamadaha neefsiga sida sanko oo biyo ka socdo, qufac, ama luminta dareenka urka ama dhadhanka, waa in aad ku fakartid in lagaa baaro COVID-19 ama la hadal bixiyahaada daryeelka caafimaadka. Waxaa suurto ah in la qaado COVID-19 kaddib marka lagu talaalo xattaa. Joog guriga haddii aad xanuunsan tahay iyo iska ilaali in aad hoosta ka gashid dadka kale. Ka hubso meesha aad ka shaqeysid sida tani u saamayn doonto shaqadaada.

Haddii aad isku aragtid xanuun ama fahmo darro, kala hadal bixiyahaada daryeelka caafimaadka, ee lagu yaabo in ay ku talliyaan daawada laga iibsado miiska, sida ibuprofen ama acetaminophen. Si aad u yareysid xanuunka iyo fahmo darrada meesha lagu mudday cirbadda, waxaad meesha marisaa marro nadiif ah, qabooban, qoyan, kaddibna isticmaal ama jimcii gacantaada kore. Si aad u yareysid fahmo darrada qandhada, cab dareere badan iyo si qafiif ah

u labbiso. Inta badan, fahmadarrada ka dhallata qandhada ama xanuunka waa caadi, balse la xariir bixiyahaada daryeelka caafimaadka haddii:

- gaduudashada ama jilicsanaanta meesha lagaa durray oo soo badata 24 saac kaddib
- waxyeeladaada ku geliyaan walwal ama aysan u muuqanin in ay iska tagi doonaan

Sidee ayaan ku sheegi doonaa haddii aan isku arko waxyeelo kaddib marka aan qaato talaalka COVID-19?

V-safe qalab ku shaqeeyo telefoonka gacanta ee isticmaala fariinta qoraalka iyo wareysiyada internetka si loo hubiyo caafimaadka qofka kaddib marka lagu siiyo talaalka COVID-19. Marka aad adeegsatid v-safe, waxaad dhakhso u sheegi kartaa CDC haddii aad isku aragtid waxyeelo kaddib marka aad qaadatid talaalka COVID-19. Sida ku xeran jawaabaha aad bixisid, waxaa dhici karto in uu ku soo waco qof ka socdo CDC si uu kuu hubiyo iyo si uu u helo macluumaad dheeraad ah. Kaddibna v-safe wuxuu ku xasuusin doonaa in aad qaadatid qiyaasta talaalka labaad COVID-19 haddii aad u baahan tahay mid. Si aad isugu qortid v-safe, fadlan booqo [V-safe Hubiyaha Caafimaadka Talaalka Kaddib \(After Vaccination Health Checker\) | CDC](#).

Haddii aad qabtid arrimo, waxaad kaloo wici kartaa bixiyahaada daryeelka caafimaadka. Adiga ama bixiyahaada waxaad waxyeelada talaalka u sheegi kartiin Siistemka Warbixinta Dhacdada Xun Talaalka (Vaccine Adverse Event Reporting System) (VAERS), taasoo ah siistem ka jiro qaranka oo idil, waxaa maamula dawladda federaalka.

Kaddib marka la qaato talaalka COVID-19, intee ayay qaadan doontaa si ay u shaqeyso si wanaagsan?

Badanaa waxay jirka ku qaadataa dhowr todobaad si uu u dhiso difaaca talaalka kaddib. Taasi macnaheeda waxay tahay in ay suurto gal tahay in qofka uu qaado cudurka firuska ee sababta u ah COVID-19 ka hor iyo kaddib talaalka kaddibna uu ku xanuunsado. Sababta waxay tahay in talaalka uusan helin waqti ku filan uu ku soo saaro badbaadin. Waxaa loo haystaa in si buuxdo lagu talaalay haddii aad qaadatay labo qiyaas oo ah talaalada COVID-19 ee Moderna ama Pfizer ama hal qiyaas oo ah talaalka Janssen (Johnson & Johnson) in ka badan 14 maalin ka hor.

Ilaa intee ayay gaartaa badbaadada talaalka COVID-19?

Weli lama garanayo inta ilaalinta talaalka COVID-19 gaadh. Dhawaan daraasadaha waxay muujinayaan in ilaalinta ku lidka ah fayrasku ay muddo ka dib yaraato. Taasina waa sababta CDC ay ugu taliso kooxo gaar ah inay helaan talaalka taageerada ah .

Goormaan heli karaa talaalka xoojinta ah?

[Macluumaadka dheeraadka ah ee ku saabsan waxa talaalka xoojintu yahay, cida u galanta, iyo sida loo helo mid, booqo xoojinta COVID-19 su'aalaha badanka la is waydiiyo | Mass.gov.](#)

Maxay tahay hoggaaminta aan u baahanahay in aan raaco kaddib marka si buuxdo ley talaalo?

Dadka sida buuxdo loo talaalay waxay bilaabi karaan in ay sameyaan waxyaabaha ay joojiyeen in ay sameyaan taasoo ugu wacan dillaaca cudurka. Si aad u heshid macluumaad badan, fadlan booqo [Hoggaaminta la siiyo dadka sida buuxdo looga talaalo COVID-19 | Mass.gov.](#)

Ammaanka Talaalka

Talaalka Johnson & Johnson ma yahay ammaan?

Dhamaan talaalka COVID-19 waa ammaan wuxuuna u shaqeyaa si wanaagsan; waxay heer sare bukaanka ka badbaadiyaa cudurka darran, jiiifinta isbitaalka, iyo dhimashada. Waxaa jirta halista xaaladaha culus ee ku lugta leh [xinjirta dhiigga iyo unugyada "platelets" ama calaamadda Guillain Barre](#) oo hoos u dhaca (halkaas uu difaaca siistemka waxyeelo gaarsiiyo unugyada neerfiga, taaso daciifisa murqaha iyo marmarna dadka ku dhalliska dadka) kaddib marka la siiyo Talaalka J&J COVID-19. Fursadda in mid ka mid ah kuwaan dhacaan aad ayay u yar tahay, iyo manaafacaadka laga helo talaalka waa ka badan yahiin halistaan. Fiiri [wargadda xaqiiqada FDA's Johnson & Johnson](#) si aad u heshid macluumaad badan.

Sidee ayaan ku ogaan doonaa haddii talaalka yahay ammaan?

Waa muhiim ah in la ogaado in talaalka la baaro in badan marka la barbar dhigo dawooyinka kale. Marka kowaad, kooxo yaryar ayaa la siiyaa talaalka iskudayidda. Marka xiga, talaalka waxaa la siiyaa dadka qaba sifooyinka qaar (tusaale, da'da, isirka, iyo caafimaadka jirka). Kaddibna, talaalka waxaa la siiyaa tobanaan kun dad, iyo waxaa la tijaabiyaa waxtarka iyo ammaanka.

Taasi kaddib [Guddiga Kala Tallinta Dhaganka Talaalka \(Advisory Committee on Immunization Practices\)](#) (ACIP) wuxuu fiiriyaa xogta si uu u arko haddii talaalka shaqeeyo iyo haddii uu yahay ammaan. Waxay waano siiyaan Raashinka iyo Maamulka Daawada Mareykanka (United States Food and Drug Administration) (FDA). FDA waxay fiirisaa xogta iyo waanada laga helo ACIP kaddibna waxay gaartaa go'aanka in la ogolaado talaalka. Talaalka waxaa la ogolaadaa oo keliya kaddib **marka la qaado dhamaan talaabadahaan**, kaddibna aqoonyaanada waxay hubiyaan in uu shaqeeyo iyo in uu yahay ammaan.

Booqo [Hubinta Ammaanka Talaalada COVID-19 ee Mareykanka | CDC](#) si aad u heshid macluumaad badan.

Sidee ayay ku tahay ammaan haddii ay dhakhso u dhacday?

Waa la dadajiyay jadwalka lagu soo saaro talaalka COVID-19 balse marna lama fududeysan ammaanka. Halkaan ka fiiri sida ay u dhacday:

1. **Waxaan horay u haysanay macluumaad waxtar leh:** Firuska COVID-19 wuxuu qeyb ka yahay qoyska kronofirus ee la darsay muddo aad u dheer. Aqoonyaanada waxay macluumaad muhiim ah ka ogadeen meelaha kale uu "coronavirus" ka dillaacay taasoo ku kaalmeysay in ay soo saaraan talaalka COVID-19, sidaas darteed ma aha in aan ka bilownay meel eber ah.
2. **Dawlado ayaa maalgeliyay cilmi baarista talaalka:** Mareykanka iyo dawladaha kale waxay geliyeen lacag badan si ay u masaruufaan shirkadaha talaalka. In lala shaqeeyo waddamada kale waxay kaloo kaalmeysay cilmi baareyaasha in ay isla markiiba dhaqaaqaan.
3. **Dad badan ayaa ka qeybgalay iskudayidda kliinikada:** Dad badan ayaa rabay in ay kaalmo ka geystaan kana qeybgalaan darasaadka talaalka. Shirkadaha ma u baahneen in ay waqti geliyaan raadinta dadka ku shaqeeyo iskaa wax u qabso.

4. **Soo saarka waxaa la waday isla marka inta ay socdeen darasaadka**

ammaanka: Shirkadaha talaalka waxay awood u yeeshen in ay sameyaan iyo keydiyaan qiyaasta talaalka isla markaasna la sii waday darasaadka (lagu magacaabo iskudayidda kliinikada) si loo muujiyo in talaalada ay ahayeen ammaan iyo waxtar. Tan macnaheeda waxay tahay in talaalka u ahaa diyaar si loo qeybiyo kaddib marka la soo ogolaaday.

Sidee ayay ammaan u tahay haddii aan la ogeyn waxyeelada muddada dheer?

Talaalada Pfizer iyo Moderna COVID-19 waa waxa aqoonyaanada ku magacaabaan talaalka RNA, ama talaalada mRNA marka la soo gaabiyo. Talaalka Janssen (Johnson & Johnson) waxaa lagu magacaabaa talaalka "viral vector." Labada nooc talaalada waxaa lagu tijaabiyay xoolaha iyo aadanaha muddo sanooyin. Dhanka kale, COVID-19 wuxuu nala soo darsay ku dhawaad hal sanno ka hor, badanaa lama oga waxyeelada muddada dheer uu cudurka COVID-19 leeyahay, lagana yaabo in ay culus yahiiin. Sidaas darteed, in leys talaalo waa xullashada ugu fiican xagga caafimaadka muddada dheer iyo ammaanka.

Aqoonyaanada waxay sii wadi doonaan in ay la socdaan waxyeelada talaalka COVID-19. Dadka ku sugan iskudayidda kliinikada waxaa lala socon doonaa muddo 2 sanno. Dadka kale ee qaatay talaalka waxay isticmaali karaan qalab lagu magacaabo v-safe oo la geliyo telefoonadooda gacanta si ay dhakhso ugu sheegaan CDC haddii aad isku aragtid waxyeelo kaddib marka aad qaadatid talaalka COVID-19. Dadka isticmaala v-safe waxay macluumaadka la wadaagi karaan muddo hal sanno kaddib marka la talaalo. In badan ka ogow [cdc.gov/vsafe](https://www.cdc.gov/vsafe).

Talaalka COVID-19 ma leeyahay waxyeelo?

Waxaa dhici karto in dadka qaar la kulmaan waxyeelo kaddib marka la talaalo, waa calaamado caadi ah in jirkaada uu ku hawlan yahay dhismaha badbaadinta. Waxyeeladaan waxay saameyn karaan awoodda aad u leedahay in aad wadatid hawl maalmeedkaada, balse waa iska tagi doonaan muddo dhowr maalin gudahooda. Waxyeelada badanaa lala kulmo waa yar yahiiin, waxaana ka mid ah daal, madax xanuun, xanuun meesha la durray, xanuunka murqaha iyo/ama kala goysyada, qarqaryada, labbolabada iyo/ama mattagga, iyo qandhada.

Talaalka COVID-19 ma i qaadsiiin karaa COVID-19?

Maya. Talaalada Pfizer, Moderna, iyo Janssen (Johnson & Johnson) ma laha firuska nool ee sababta u ah COVID-19. Tan macnaheeda waxay tahay in talaalka COVID-19 uusan kuu keeni karin xanuunka COVID-19. (ilaha: [Xaqiiqada ku saabsan Talaalka COVID-19 \(cdc.gov\)](https://www.cdc.gov)) Sidaas darteed, haddii aad tahay bosiifo xagga COVID-19, xattaa haddii aad qaadatay talaalka, waxaad u baahan tahay in aad isgo'doomisid.

Ma loo baahan yahay in laga talaalo COVID-19 qofka horay u qaaday xasaasiyad?

Waa in aadan qaadanin talaalka COVID-19 ee Pfizer, Moderna, ama Janssen (Johnson & Johnson) haddii aad qabtid xasaasiyad xun (oo lagu magacaabo anaphylaxis) shay kasta uu talaalka ka samaysan yahay. Haddii aad xasaasiyad darran u qabtid shay aan ku jirin talaalka, kala hadal bixiyahaada daryeelka caafimaadka ka hor inta aan lagu siinin talaalka.

Inkastoo ay jirto fursad yar in talaalada COVID-19 ay sabab u noqon karaan xasaasiyad, tani waxay badanaa dhacdaa muddo dhowr daqiiqo gudahooda ilaa hal saac kaddib marka la qaato

talaalka. Qof kasta, xattaa haddii uusan qabin xasaasiyad, waxaa lala socdaa ugu yaraan 15 daqiiqo kaddib marka uu qaato talaalka COVID-19.

Maxay yahay waxyaabaha uu ka samaysan yahay talaalka?

Talaalka ma laha ukun, jelatiin, waxyaabaha cuntada keydiya, ama dhacaanka geedaha. Warqadaha xaqiiqada talaalka COVID-19 ee la siiyo qaateyaasha iyo bixiyeyaasha daryeelka waxay soo qoraan waxyaabaha uu ka kooban yahay talaal kasta. boggaga 2-3: [Comirnaty/Pfizer](#), [Moderna](#), iyo [Johnson & Johnson \(Janssen\)](#).

Waxaan jeclahay in aan mar un dhallo cunug. Ammaan miyay ii tahay in aan qaato talaalka COVID-19?

Haa. Waxay ku talinaysaa talaalka COVID-19 dadka isku deyaya inay uuraystaan hadda, ama kuwa uuraysanaya msustaqblaka. Ma jirto caddayn in antibodhiyada la sameeyay ka dib talaalka COVID-19 ama waxa uu ka kooban yahay talaalka waxa uu sababi doonaa dhibaatooyin kasta oo lagu uuraysato hadda ama mustaqbalka. Dhab ahaan, ma jirto caddayn in talaal kasta, ay ku jiraan talaalada COVID-19, ay sababaan dhibaatooyinka taranka ee haweenka ama raga, Ka baro wax badan oo ku saabsan Talaalka [COVID-19 ee Dadka Jeclaan Lahaa inay ilmo dhalaan | CDC CDS](#).

Ma la siin karaa talaalka COVID-19 dumarka xaamilada ah ama naas nuujisa?

Haa. [CDC](#) iyo [Kulliyadda Umulisada iyo Gynokolojia Mareykanka \(American College of Obstetricians and Gynecologists\)](#) Waxay kula talinayaan in talaalka COVID-19 la siiyo dadka xaamilada iyo dumarka naas nuujiya. Waqtiga xaamilada, Cudurka COVID-19 wuxuu kordhin karaa halista cudurka darran iyo wuxuu dhallin karaa halista badan in xaamilada dhiciso. Iminka, Caddaynta ku saabsan badbaadada iyo waxtarka talaalka COVID-19 way kordhaysay. Xogtu waxay soo jeedinaysaa faa'iidooyinka qaadashada talaalka COVID-19 inay ka miisaan badato wax khataro la og yahay ama suuragal ah oo talaalka ah muddada uurka.

Talaalka dumarka xaamilada ama naas nuujisa waa wax ay iyada doorato. Kala hadal talaalka bixiyahaaga daryeelka caafimaadka.

Talaalka COVID-19 ammaan ma u yahay caruurta?

Haa. [CDC](#) waxay kula talinaysaa qof kasta oo iyo ka wayn talaalka COVID-19 . Saynis yahanada waxay qabteen tijaabooyin caafimaadka oo ah kuman yaal carruurt ah oo waxay go'aamiyeen in ay badbaado u tahay iyo waxtarba. Waqtigaan, talaalka Pfizer waxaa loo ogoladaay ilmaha jira 12 sanno iyo kuwa ka weyn, (oo la siiyay oggolaashe buuxa dadka da'aha 16 ka wayn), talaalada Moderna iyo Janssen (Johnson & Johnson) loo ogolaaday dadka jira 18 sanno iyo kuwa ka weyn. Caruurta yaryar iyo dhallinta waa in aysan qaadanin talaalka COVID-19 waqtigaan. Wax dheeri ah baro:

- [Talaalka COVID-19 ee dadka da'doodu tahay 12-17](#)
- [Talaalka COVID-19 ee carruurta da'doodu tahay 5-11](#)

Talaalka COVID-19 ma baddali doonaa DNA_da aan leeyahay?

Maya. Talaalada COVID-19 isma baddalaan mana la xariiraan DNA_daada.

Talaalka wuxuu baraa siistemkena difaaca sida loola diriro firus khaas ah. Waxay la shaqeyaan difaaca dabiiciga jirka in uu bixiyo badbaadin. Si uu u sameeyo shaqadiisa, talaalka COVID-19 uma baahna in uu galo gudaha nukleaska unugga, oo ah meesha DNA_dena ku jirto. Tan macnaheeda waxay tahay in talaalka uusan marna la xariirin DNA mana jirto si uu isu baddalo.

Dhamaadka hawsha, jirkena wuxuu bartay sida uu cudurka isaga difaaco mustaqbalka. Jawaabtaas difaaca iyo soo saarka brotiinka difaaca jirka (antibodies) waa waxa naga badbaadiya cudurka haddii firuska dhabta ah uu soo galo jirkena. (ilaha: [Xaqiiqada ku saabsan Talaalka COVID-19 \(cdc.gov\)](#))

Yaa lagu tijaabiyay talaalka?

Ammaanka [talaalka Pfizer COVID-19](#) waxaa lagu qiimeeyay dadka jira 16 sanno ama ka weyn oo oo ka yimid Mareykanka, Yurub, Turkey, Koofurta Afrika, iyo Koofurta Mareykanka. Guud ahaan, 50.6% ka-qeybgaleyaasha waxay ahayeen lab iyo 49.4% waxay ahayeen dhedig, 83.1% waxay ahayeen Caddaan, 9.1% waxay ahayeen Madow ama Mareykanka Afrikaanka, 28.0% waxay ahayeen Hisbanik ama Latino, 4.3% waxay ahayeen Aasiyaan, iyo 0.5% waxay ahayeen Hindida Mareykanka ama Dhalladka Alaska. Daraasad dheeraad ah ayaa lagu sameeyay 2,260 dhallin oo jira 12-15 sanno oo jooga Mareykanka iyo 3,000 caruur ah da'aha 5-11. .

Ammaanka [talaalka Moderna COVID-19](#) waxaa lagu qiimeeyay dadka jira 18 sanno ama ka weyn ee ku sugan Mareykanka. Guud ahaan, 52.7% ka qeybgale yaasha waxay ahayeen lab, 47.3% waxay ahayeen dhedig, 79.2% waxay ahayeen Caddaan, 10.2% waxay ahayeen Madow ama Mareykanka Afrikaanka, 20.5% waxay ahayeen Hisbanik ama Latino, 4.6% waxay ahayeen Aasiyaan, 0.8% waxay ahayeen Hindida Mareykanka ama Dhalladka Alaska, 0.2% waxay ahayeen Dhalladka Hawaii ama Jasiiradda Basifigga, 2.1% waxay ahayeen wax kale, iyo 2.1% waxay ahayeen Isiro badan.

Ammaanka [talaalka Janssen \(Johnson & Johnson\)](#) waxaa lagu qiimeeyay dadka jira 18 sanno ama ka weyn ee ku sugan Mareykanka, Brasiil, Koofurta Afrika, Columbia, Argentina, Peru, Chile, iyo Meksiko. Guud ahaan, 45% ka qeybgaleyaasha waxay ahayeen dumar, 55% waxay ahayeen lab. 58.7% waxay ahayeen Caddaan, 19.4% waxay ahayeen Madow ama Afrikaanka Mareykanka, 45.3% waxay Hisbanik ama Latino, 3.3% waxay ahayeen Aasiyaan, 9.5% waxay ahayeen Hindida Mareykanka/Dhalladka Alaska, 0.2% waxay ahayeen Dhalladka Hawaii ama Jasiiradda Basifigga Kale, 5.6% waxay ka socdaan kooxaha isirada badan iyo 1.4% waxay ka soo jeedaan isiro aan la aqoonin.

Macluumaad badan

In badan booqo bogagga la casriyeyay Xarumha Kantaroolka iyo Ka Hortagga Cudurka (Centers for Disease Control and Prevention) (CDC) ee ku saabsan talaalka COVID-19.

- [Fa'iidada ku Jirto Qaadashada Talaalka COVID-19](#)
- [Sida Talaalka COVID-19 u Shaqeeyo](#)
- [Sheekooyinka iyo Xaqiiqada ku saabsan Talaalka COVID-19](#)
- [Su'aalaha Badanaa Leys Weydiiyo ee ku saabsan Talaalka COVID-19](#)